

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2024 MAKSETTAVASTA SOKERIJUURIKKAAN KULJETUSTUESTA**1. Yleistä**

Sokerijuuriikkaan tuotannon kannattavuusedellytysten turvaamiseksi ja Suomen ainoan sokeritehtaan raaka-aineen saannin varmistamiseksi määräaikaista sokerijuuriikkaankuljetustukea on tarkoitus maksaa vielä vuodelta 2024.

Tuki on kuljetusmatkasta riippuen kasvaneen sopimustonnimäärän vuoksi 12,02–33,18 euroa tonnilta alempi verrattuna edeltävään, tukivuodelta 2023 maksettuun, sokerijuuriikkaan kuljetustukeen. Kokonaistukimäärä tarkoitukseen on noin 2,50 miljoonan euroa. Tukitasojen muutokset aiheutuvat sokerijuuriikkaan viljelijöiden sopimusmäärien ja juurikkaiden kuljetusetäisyyksien muutoksista. Tällöin joudutaan sopeuttamaan tukitasot käytettävissä olevaan määrärahaan, jotta pysytään näissä määräraharajoitteissa.

Asetusluonnoksesta on pyydetty lausuntoa valtiovarainministeriöltä, Ruokavirastolta, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksien Maaseutu ja energia -yksiköiltä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä ja, Svenska Lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:ltä, ProAgria Keskusten Liitto ry:ltä, ProAgria Svenska lantbruksällskapens Förbund rf:ltä sekä Sucros Oy:ltä. Lausuntopyyntö on ollut myös maa- ja metsätalousministeriön internet-sivuilla 6.11.2024-9.1.2025. Valtiovarainministeriö ilmoitti, että sillä ei ole lausuttavaa asiasta ja Ruokavirastolta ei tullut varsinaista ilmoitusta asiasta mutta asiaan ei ollut lausuttavaa. MTK ry ja SLC rf. pitivät yhteislausunnossaan tärkeänä, että sokerijuuriikkaan kuljetustuki jatkuu täysimääräisenä ja sen maksuehdot sovitetaan reunaehtoihin. Kuljetustuen on ulotuttava koko maahan tehtaasta etäimpänä sijaitsevat sopimustuottajat mukaan lukien. MTK ja SLC näkevät hyvänä, että de minimis -tuen tilakohtaista rajaa kolmen verovuoden aikana nostetaan 50 000 euroon (lausunnossa on siis ed. 3 verovuotta vaikka todellisuudessa kyse on kolmesta vuodesta enää). Lisäksi MTK ja SLC toivovat, että mahdollisista muutoksista kuljetustuen määrärahoissa ja ehdoissa tiedotettaisiin viljelijöille mahdollisimman pian. MTK:lla ja SLC:llä ei ole muuten huomautettavaa asetusluonnokseen.

Toimivalta valtioneuvostolle on asiassa osoitettu maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 7 §:n 1 momentissa ja 15 §:n 3 momentissa. Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen vuodelta 2024 maksettavasta sokerijuuriikkaan kuljetustuesta

2. Yksityiskohtaiset perustelut

1 § Soveltamisala. Tuki maksettaisiin maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 6 §:n 3 kohdassa tarkoitettuna muuna kansallisena tukena.

2 § Tuen määräytyminen. Sokerijuuriikkaan kuljetustukea ehdotetaan maksettavaksi kuljetusmatkasta riippuen 17,46-48,20 euroa tonnilta. Sokerijuuriikkaan kuljetustuki myönnettäisiin viljelijälle, joka on viljellyt sokerijuurikasta kasvukaudella 2024. Tuki maksettaisiin viljelijän markkinointivuotta 2024/2025 koskevan toimitussopimuksen Polsokerimäärän ja kuljetusmatkan perusteella. Polsokeri määritellään toimitussopimuksessa tonneina puhtaita juurikkaita kertomatuloksena

sokeripitoisuusmäärä-prosentilla kerrottuna. Kuljetusmatkana käytettäisiin eri toimituspaikkojen keskimääräistä kuljetusetäisyyttä tehtaalle lyhintä liikennöitävissä olevaa tiereittiä pitkin

3 § Tuen myöntäminen ja maksaminen. Tuki maksettaisiin maatalousalan vähämerkityksisenä ns. de minimis-tukena (Komission asetus (EU) N:o 1408/2013). Asetuksen mukaan vähämerkityksisen tuen kokonaismäärä ei saa tuensaajakohtaisesti ylittää 3 artiklan 2 kohdan mukaista määrää kolmen vuoden ajanjakson aikana. Tähän määrään luetaan kaikki hakijalle vuoden jaksolla myönnettyt maatalousalan vähämerkityksiset tuet. Lisäksi rajoitteena on, että kaikkien tuen hakijalle kolmen vuoden jaksolla myönnettyjen vähämerkityksisten tukien yhteismäärä ei saa ylittää komission asetuksen (EU) N:o 2023/2831 3 artiklan 2 kohdan mukaista 300 000 euron enimmäismäärää.

4 § Voimaantulo. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 17 päivänä helmikuuta 2025.

Liite SOKERIJUURIKKAAN KULJETUSTUEN MÄÄRÄ. Sokerijuuriikkaan kuljetustukea ehdotetaan maksettavaksi kuljetusmatkasta riippuen 17,46–48,20 euroa tonnilta. **Tuki olisi kuljetusmatkan mukaan nouseva 280 kilometriin saakka.**

Taloudelliset vaikutukset

Valtion talousarvion momentilla 30.20.40 (maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki) on vuonna 2024 osoitettu varat yhteensä 350,00 miljoonan euron suuruiseen maa- ja puutarhatalouden kansalliseen tukeen. Määrärahaa 4,00 miljoonaa euroa on varattu tukien täytäntöönpanoon liittyvien, ennakoidun tukimenekin ylittävien, tukien ja tukitasojen muutostarpeisiin. Lisäksi käytössä on vuodelta 2023 siirtynyttä momentin määrärahaa. Sokerijuuriikkaan kuljetustukeen vuodelta 2024 arvioidaan tarvittavan 2,50 miljoonaa euroa. Määräraha on otettu huomioon maa- ja puutarhatalouden kansallisen tuen momentin jakoehdotusta laadittaessa. Muut momentilta 30.20.40 rahoitettavat kohteet huomioon ottaen määrärahan arvioidaan riittävän ehdotettuun tarkoitukseen.